

חוק האזרחות, תשי"ב-1952

דיני חוקה – אזרחות ושבות

תוכן ענינים

2	Go	מבוא	סעיף 1
2	Go	אזרחות מכוח שבות	סעיף 2
3	Go	אזרחות מכוח ישיבה בישראל	סעיף 3
3	Go	הרחבת אזרחות מכוח ישיבה בישראל	סעיף 3א
4	Go	אזרחות מכוח לידה	סעיף 4
4	Go	אזרחות מכוח לידה וישיבה בישראל	סעיף 4א
4	Go	אזרחות מכוח אימוץ	סעיף 4ב
4	Go	התאזרחות	סעיף 5
5	Go	פטור מתנאים להתאזרחות	סעיף 6
5	Go	התאזרחות של בעל ואשה	סעיף 7
5	Go	התאזרחות של קטינים	סעיף 8
6	Go	אזרחות מכוח הענקה	סעיף 9
6	Go	פרק שני: איבוד האזרחות	
6	Go	ויתור על אזרחות	סעיף 10
6	Go	ויתור לשם שמירה על אזרחות אחרת	סעיף 10א
6	Go	ביטול אזרחות	סעיף 11
8	Go	סמכות בית משפט שהרשיע אדם לבטל אזרחות	סעיף 11א
8	Go	קיום אחריות	סעיף 12
9	Go	פרק שלישי: הוראות נוספות	
9	Go	פירושים	סעיף 13
9	Go	אזרחות כפולה ומקום מגורים כפול	סעיף 14
9	Go	תעודה ורישום	סעיף 15
9	Go	ערר לבית הדין לעררים	סעיף 15א
9	Go	עבירות	סעיף 16
9	Go	ביצוע ותקנות	סעיף 17
9	Go	ביטול תיאום חוקים ואישור תוקף	סעיף 18
9	Go	תחילת תוקף	סעיף 19

חוק האזרחות, תשי"ב-1952 *

- מבוא
1. אזרחות ישראלית נקנית –
- מכוח שבות לפי סעיף 2,
 - מכוח ישיבה בישראל לפי סעיף 3,
 - מכוח לידה לפי סעיף 4,
 - מכוח לידה וישיבה בישראל לפי סעיף 4א,
 - מכוח אימוץ לפי סעיף 4ב,
 - מכוח התאזרחות לפי הסעיפים 5 עד 8,
 - או מכוח הענקה לפי סעיף 9.
- לא תהיה אזרחות ישראלית אלא לפי חוק זה.
2. (א) כל עולה לפי חוק השבות, תשי"ב-1952, יהיה לאזרחי ישראל מכוח שבות, זולת אם הוקנתה לו אזרחות ישראלית מכוח לידה לפי סעיף 4, או מכוח אימוץ לפי סעיף 4ב.
- (ב) אזרחות מכוח שבות נקנית –
- (1) למי שעלה ארצה או נולד בה לפני הקמת המדינה - מיום הקמת המדינה;
 - (2) למי שעלה לישראל אחרי הקמת המדינה - מיום עלייתו;
 - (3) למי שנולד בישראל אחרי הקמת המדינה - מיום לידתו;
 - (4) למי שקיבל תעודת עולה לפי סעיף 3 לחוק השבות, תשי"ב-1952 - מיום מתן התעודה.
- (ג) סעיף זה אינו חל –
- (1) על מי שחדל להיות תושב ישראל לפני תחילת תקפו של חוק זה;

(תיקון מס' 2)
תשכ"ח-1968
(תיקון מס' 6)
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 2)
תשכ"ח-1968
(תיקון מס' 2)
תשכ"ח-1968

אזרחות מכוח שבות
(תיקון מס' 4)
תש"ס-1980
(תיקון מס' 6)
תשנ"ו-1996

* פורסם ס"ח תשי"ב מס' 95 מיום 8.4.1952 עמ' 146.

תוקן ס"ח תשי"ח מס' 246 מיום 13.3.1958 עמ' 84 – תיקון מס' 1.

ס"ח תשכ"ח מס' 538 מיום 16.8.1968 עמ' 212 – תיקון מס' 2; תחילתו ביום 1.10.1968 ור' סעיף 8 (ב) לענין תחולה וסעיף 9 לענין הוראות שעה.

ס"ח תשל"א מס' 624 מיום 26.5.1971 עמ' 118 – תיקון מס' 3.

ס"ח תש"ם מס' 984 מיום 18.8.1980 עמ' 222 (ה"ח תש"ם מס' 1419 עמ' 30) – תיקון מס' 4; ר' סעיף 17 לענין תחילה ור' סעיפים 14, 16 לענין הוראות שעה והוראת מעבר.

ס"ח תשמ"ח מס' 1230 מיום 9.12.1987 עמ' 12 (ה"ח תשמ"ז מס' 1828 עמ' 210) – תיקון מס' 5.

ס"ח תשנ"ב מס' 1593 מיום 12.5.1996 עמ' 362 – תיקון מס' 6 בסעיף 9 לחוק אימוץ ילדים (תיקון מס' 2), תשנ"ו-1996; תחילתו ביום 2.3.1997 (תאריך תחילה תוקן ס"ח תשנ"ו מס' 1599 מיום 21.8.1996 עמ' 378 (ה"ח תשנ"ו מס' 2553 עמ' 853)).

ס"ח תשנ"ח מס' 1678 מיום 29.7.1998 עמ' 295 – תיקון מס' 7 בסעיף 2 לחוק אימוץ ילדים (תיקון מס' 2) (תיקון מס' 3), תשנ"ח-1998.

ס"ח תשס"ד מס' 1956 מיום 11.8.2004 עמ' 521 (ה"ח הכנסת תשס"ד מס' 44 עמ' 113) – תיקון מס' 8.

ס"ח תשס"ח מס' 2176 מיום 6.8.2008 עמ' 810 (ה"ח הכנסת תשס"ח מס' 175 עמ' 10) – תיקון מס' 9.

ס"ח תשע"א מס' 2289 מיום 4.4.2011 עמ' 733 (ה"ח הכנסת תשע"א מס' 366 עמ' 72) – תיקון מס' 10.

ס"ח תשע"א מס' 2313 מיום 15.8.2011 עמ' 1073 (ה"ח הממשלה תשע"א מס' 550 עמ' 312) – תיקון מס' 11 בסעיף 7 לחוק הכניסה לישראל (תיקון מס' 22), תשע"א-2011; תחילתו ביום 1.6.2014.

ס"ח תשע"ו מס' 2556 מיום 23.6.2016 עמ' 925 (ה"ח הממשלה תשע"ו מס' 949 עמ' 1067, ה"ח הממשלה תשע"ו מס' 967 עמ' 126, ה"ח הממשלה תשע"ו מס' 782 עמ' 992) – תיקון מס' 12 בסעיף 77 לחוק המאבק בטרור, תשע"ו-2016; תחילתו ביום 1.11.2016.

ס"ח תשע"ז מס' 2611 מיום 16.3.2017 עמ' 460 (ה"ח הממשלה תשע"ז מס' 1058 עמ' 1134) – תיקון מס' 13.

- (2) על בגיר שערב יום עלייתו או ערב יום מתן תעודת העולה היה אזרח חוץ, ובאותו יום, לפני כן או תוך שלושה חדשים לאחר מכן ובעודו אזרח חוץ, הצהיר שאין ברצונו להיות אזרח ישראלי; בגיר כאמור רשאי לוותר בהודעה בכתב לשר הפנים על זכותו להצהיר לפי פסקה זו;
- (תיקון מס' 2)
תשכ"ח-1968
- (3) על קטין אזרח חוץ שנולד מחוץ לישראל ואשר עלה לישראל יחד עם הוריו והם הצהירו לפי פסקה (2) וכללו אותו בהצהרתם; לענין פסקה זו די בהצהרת הורה אחד אם רק אותו הורה עלה לישראל, ובלבד שצורפה להצהרתו הסכמת ההורה השני בכתב או שההורה המצהיר רשאי להחזיק לבדו בקטין;
- (תיקון מס' 4)
תש"ס-1980
- (4) על קטין אזרח חוץ שנולד מחוץ לישראל ואשר עלה לישראל ללא הוריו, וערב עלייתו, ביום העליה, ביום קבלת תעודת העולה או תוך שלושה חדשים מיום העליה או מיום קבלת תעודת העולה, הצהירו הוריו בכתב שאין הם רוצים שהוא יהיה אזרח ישראלי, ובלבד שביום ההצהרה ההורים אינם אזרחים ישראליים; לענין פסקה זו די בהצהרת הורה אחד אם הוא רשאי להחזיק לבדו בקטין;
- (תיקון מס' 4)
תש"ס-1980
- (5) על מי שנולד בישראל ובשעת לידתו לא היה אף אחד מהוריו רשום במרשם האוכלוסין;
- (תיקון מס' 4)
תש"ס-1980
- (6) על מי שנולד בישראל אחרי הקמת המדינה לנציג דיפלומטי או קונסולרי של מדינה זרה, למעט נציג כבוד.
- (ד) תושב ישראל שמחמת הצהרה לפי סעיף קטן (ג) (3) לא הוקנתה לו אזרחות ישראלית, רשאי בתקופה שבין יום הולדתו ה-18 לבין יום הולדתו ה-22, או תוך שנה מתום שירותו בשירות סדיר לפי הפרק השלישי לחוק שירות בטחון, תשי"ט-1959 [נוסח משולב], לפי המועד המאוחר יותר, להודיע לשר הפנים שהוא מבטל את הצהרת הוריו לגביו, והוא יהיה לאזרח ישראלי מכוח שבות מיום מתן ההודעה האמורה.
- (תיקון מס' 2)
תשכ"ח-1968
(תיקון מס' 4)
תש"ס-1980
- (ה) מי שהביע רצונו להשתקע בישראל וקיבל, או זכאי לקבל, אשרת עולה לפי חוק השבות, תשי"א-1950, רשאי שר הפנים, לפי שיקול דעתו, להעניק לו, לפי בקשתו, אזרחות מכוח שבות עוד לפני עלייתו.
- (תיקון מס' 3)
תשל"א-1971
- (1) שר הפנים רשאי לאשר קבלת הצהרה לפי פסקאות (2) או (4) לסעיף קטן (ג) שניתנה בתוך תקופה של שלושה חדשים לאחר תום שלושת החדשים האמורים בפסקאות אלה, אם ראה שהאיחור במתן ההצהרה נובע מסיבות שלמצהיר לא היתה שליטה עליהן.
- (תיקון מס' 4)
תש"ס-1980
- (2) שר הפנים יודיע לתושב ישראל שלא הוקנתה לו אזרחות ישראלית מחמת הצהרה לפי סעיף קטן (ג) (3) או (4) על זכותו לבטל את ההצהרה כאמור בסעיף קטן (ד), אולם אי קבלת ההודעה האמורה לא תפגע בהוראת סעיף קטן (ד); מועד מתן ההודעה ואופן נתינתה ייקבעו בתקנות.
- (תיקון מס' 4)
תש"ס-1980
3. (א) מי שערב הקמת המדינה היה נתין ארצישראלי, ולא היה לאזרח ישראלי לפי סעיף 2, יהיה לאזרח ישראלי מיום הקמת המדינה אם נתקיימו בו תנאים אלה:
- (1) ביום ד' באדר תשי"ב (1 במרס 1952) היה רשום כתושב לפי פקודת מרשם תושבים, תש"ט-1949;
- (2) ביום תחילת תקפו של חוק זה היה תושב ישראל;
- (3) מיום הקמת המדינה עד יום תחילת תקפו של חוק זה היה בישראל או בשטח שהיה לשטח ישראל אחרי הקמת המדינה, או שבתקופה זו נכנס לישראל כדין.
- (ב) מי שנולד אחרי הקמת המדינה, וביום תחילת תקפו של חוק זה היה תושב ישראל, ואביו או אמו היו לאזרחים ישראליים לפי סעיף קטן (א), יהיה לאזרח ישראלי מיום לידתו.
- 3א. (א) מי שנולד לפני הקמת המדינה ונתקיימו בו התנאים הבאים, יהיה לאזרח ישראלי מכוח ישיבה בישראל מיום תחילתו של חוק האזרחות (תיקון מס' 4), תש"ס-1980 (להלן - יום תיקון תש"ס):
- (1) הוא לא היה לאזרח ישראלי מכוח הוראה אחרת של חוק זה;
- (2) ערב הקמת המדינה הוא היה נתין ארצישראלי;
- הרחבת אזרחות מכוח ישיבה בישראל (תיקון מס' 4)
תש"ס-1980

- (3) ביום כ"א בתמוז תשי"ב (14 ביולי 1952) הוא היה תושב ישראל ורשום במרשם התושבים לפי פקודת מרשם התושבים, תש"ט-1949;
- (4) ביום תיקון תש"ם הוא היה תושב ישראל ורשום במרשם האוכלוסין;
- (5) הוא איננו אזרח של אחת מהמדינות הנזכרות בסעיף 2 לחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), תשי"ד-1954.
- (ב) מי שנולד אחרי הקמת המדינה ונתקיימו בו התנאים הבאים יהיה לאזרחי מכה וישיבה בישראל מיום תיקון תש"ם:
- (1) הוא לא היה לאזרחי מכה וישיבה אחרת של חוק זה;
- (2) ביום תיקון תש"ם הוא היה תושב ישראל ורשום במרשם האוכלוסין;
- (3) הוא צאצא של אדם שנתקיימו בו התנאים שבפסקאות (1) עד (3) לסעיף קטן (א).

4. (א) אלה יהיו, מיום לידתם, אזרחים ישראלים מכה וישיבה:

- (1) מי שנולד בישראל כשאביו או אמו היו אזרחים ישראלים;
- (2) מי שנולד מחוץ לישראל כשאביו או אמו היו אזרחים ישראלים –
- (א) מכה וישיבה;
- (ב) מכה וישיבה בישראל;
- (ג) מכה וישיבה התאזרחות;
- (ד) לפי פסקה (1);
- (ה) מכה וישיבה לפי סעיף 4ב(1).

אזרחות מכה וישיבה (תיקון מס' 4) תש"ם-1980

(תיקון מס' 6) תשנ"ו-1996

(ב) לענין סעיף זה, מי שנולד אחרי מות אחד מהוריו, דייו שאותו הורה היה במותו אזרחי מכה וישיבה.

4א. (א) מי שנולד אחרי הקמת המדינה במקום שהיה שטח ישראל ביום לידתו, ולא היתה לו מעולם שום אזרחות, יהיה לאזרחי מכה וישיבה, אם ביקש זאת בתקופה שבין יום הולדתו ה-18 לבין יום הולדתו ה-21 ואם היה תושב ישראל חמש שנים רצופות בתכוף לפני יום הגשת בקשתו.

אזרחות מכה וישיבה בישראל (תיקון מס' 2) תשכ"ח-1968

(ב) מי שהגיש בקשה לפי סעיף קטן (א) ונתקיימו לגביו התנאים המפורשים בו, יאשר שר הפנים, או מי שהשר הסמיכו לכך, את בקשתו; אולם רשאי הוא שלא לאשר את הבקשה אם הורשע המבקש בעבירה על בטחון המדינה או שנידון למאסר חמש שנים או יותר בשל עבירה אחרת.

(ג) אזרחות לפי סעיף זה נקנית מיום אישור הבקשה.

4ב. קטין יהיה אזרחי מכה וישיבה בישראל מכה וישיבה מיום אימוצו, אם התקיים בו אחד מאלה:

- (1) הוא אומץ לפי חוק אימוץ ילדים, תשמ"א-1981, כשאביו או אמו המאמצים היו אזרחים ישראלים;
- (2) הוא אומץ מחוץ לישראל כשאביו או אמו המאמצים היו אזרחים ישראלים לפי פסקאות (א) עד (ה) בסעיף 4(א)(2), ובלבד שהמאמצים לא היו תושבי ישראל ביום האימוץ וניתנה הסכמת שני ההורים המאמצים.

אזרחות מכה וישיבה בישראל (תיקון מס' 6) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 7) תשנ"ח-1998

5. (א) בגיר שאיננו אזרחי מכה וישיבה בישראל יכול לקבל אזרחות ישראלית על ידי התאזרחות אם נתקיימו בו תנאים אלה:

התאזרחות

- (1) נמצא בישראל;
- (2) היה בישראל שלוש שנים מתוך תקופת חמש שנים שקדמה ליום הגשת בקשתו;
- (3) זכאי לשבת בישראל ישיבת קבע;
- (4) השתקע בישראל או שיש בדעתו להשתקע בה;
- (5) יודע ידיעת-מה את השפה העברית;

6) ויתר על אזרחותו הקודמת או הוכיח שיחדל להיות אזרח-חוץ לכשיהיה לאזרח ישראלי.

(ב) מי שביקש להתאזרח ונתקיימו בו התנאים שבסעיף קטן (א), יעניק לו שר הפנים, אם ראה זאת לנכון, את האזרחות הישראלית על ידי מתן תעודת האזרחות.

(ג) לפני הענקת האזרחות יצהיר המבקש הצהרה זו:

"אני מצהיר שאהיה אזרח נאמן למדינת ישראל".

(ד) האזרחות נקנית מיום ההצהרה.

6. (א) (1) (א) מי ששירת שירות סדיר בצבא-הגנה לישראל, או ששירת, אחרי יום ט"ז בכסלו תש"ח (29 בנובמבר 1947), בשירות אחר ששר הבטחון הכריז עליו, באכרזה שפורסמה ברשומות, כשירות צבאי לצורך סעיף זה, ושחרר כחוק; מי שהשלים 18 חודשי שירות סדיר לפי חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986, או ששירת אחרי יום ט"ז בכסלו תש"ח (29 בנובמבר 1947) בשירות אחר ששר הביטחון הכריז עליו, באכרזה שפורסמה ברשומות, כשירות צבאי לצורך סעיף זה;

(ב) לענין פסקה זו יראו אדם כמי שהשלים 18 חודשי שירות סדיר אף אם שוחרר קודם לכן מחמת מחלה, החמרת מחלה או חבלה, שאירעו בתקופת שירותו ועקב שירותו כמשמעותם בחוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 [נוסח משולב] (להלן – חוק הנכים), או בשל חבלה שאירעה בתקופת שירותו ואשר חל לגביה חוק הנכים, ובתנאי שלא נגרמה כתוצאה מהתנהגות רעה חמורה מצדו, כמשמעותה בסעיף 9 לחוק הנכים.

(ג) על אף הוראות פסקה זו, הוראות פסקת משנה (א) לא יחולו על אדם באחד מאלה:

(1) הוא שוחרר מהשירות הסדיר בשל הרשעה בדין או בשל אי התאמה;

(2) שר הפנים קבע, ככלל או למקרה מסוים, כי התקיימו נסיבות אחרות אשר מצדיקות קביעה כאמור.

(2) מי ששיכל בן או בת בשירות כזה,

פטורים מהתנאים שבסעיף 5(א), פרט לתנאי שבסעיף 5(א)(4).

(ב) מי שמבקש להתאזרח אחרי שהצהיר לפי סעיף 2(ג)(2), פטור מהתנאי שבסעיף

5(א)(2).

(ג) מי שערב הקמת המדינה היה נתין ארצישראלי פטור מהתנאי שבסעיף 5(א)(5).

(ד) שר הפנים רשאי לפטור את המבקש מהתנאים שבסעיף 5(א)(1), (2), (5) ו-6(6), כולם

או מקצתם, אם יש לדעתו סיבה מיוחדת המצדיקה את הפטור.

(ה) שר הפנים רשאי, לפי שיקול דעתו, להעניק אזרחות ישראלית בדרך של התאזרחות לתושב בגיר של אזור המוחזק על ידי צבא-הגנה לישראל שביקש להתאזרח, אף אם לא נתקיימו בו התנאים שבסעיף 5(א), אם שוכנע השר כי המבקש מזדהה עם מדינת ישראל ויעדיה והוא או בן משפחתו פעלו פעולה של ממש לקידום הבטחון, הכלכלה או ענין חשוב אחר של המדינה או שהענקת האזרחות כאמור הוא מענינה המיוחד של המדינה.

(תיקון מס' 4)
תש"ס-1980

7. בעל ואשתו שאחד מהם אזרח ישראלי או שאחד מהם ביקש להתאזרח ונתקיימו בו התנאים שבסעיף 5(א) או הפטור מהם, יכול השני לקבל אזרחות ישראלית על ידי התאזרחות, אף אם לא נתקיימו בו התנאים שבסעיף 5(א).

התאזרחות של בעל ואשה
(תיקון מס' 4)
תש"ס-1980

8. (א) התאזרחותו של אדם מקנה אזרחות גם לילדו הקטין שביום ההתאזרחות היה תושב ישראל או תושב של אזור המוחזק על ידי צבא-הגנה לישראל והמתאזרח היה רשאי להחזיק בו.

(ב) היה הקטין אזרח חוץ ושני הוריו היו רשאים להחזיק בו ורק אחד מהם התאזרח, לא תוקנה לקטין אזרחות לפי סעיף קטן (א) אם הצהיר אחד ההורים שאין ברצונו שהקטין יהיה אזרח ישראלי.

התאזרחות של קטינים
(תיקון מס' 2)
תשכ"ח-1968
(תיקון מס' 4)
תש"ס-1980

9. (א) שר הפנים רשאי להעניק אזרחות ישראלית, במתן תעודה ומהיום שיקבע בתעודה –

אזרחות מכוח העניקה
(תיקון מס' 4)
תש"ס-1980

- (1) לקטין תושב ישראל - על פי בקשת הוריו;
- (2) לילדו הקטין של אזרח ישראלי לפי סעיף 4(א)(2) - על פי בקשת הוריו;
- (3) לילדו של אזרח ישראלי לפי סעיף 4(א)(2), למי שאזרחותו הישראלית בוטלה לפי סעיף 10 בהיותו קטין - על פי בקשה שהגיש לשר בתקופה שבין יום הולדתו ה-18 לבין יום הולדתו ה-22;
- (4) לתושב ישראל הנמצא בישראל שהשר שוכנע כי הוא מזדהה עם מדינת ישראל ויעדיה והוא או בן משפחתו שירתו שירות פעיל בצבא-הגנה לישראל או פעלו פעולה של ממש לקידום הבטחון, הכלכלה או ענין חשוב אחר של המדינה או שהעניקת האזרחות כאמור היא מענינה המיוחד של המדינה; בפסקה זו, "בן משפחתו" - בן זוג, הורה, בן ואח.

(תיקון מס' 5)
תשמ"ח-1987

(ב) לענין פסקאות (1) ו-(2) לסעיף קטן (א), די בבקשת הורה אחד אם הוא רשאי להחזיק לבדו בקטין.

פרק שני: איבוד האזרחות

10. (א) אזרח ישראלי בגיר שאינו תושב ישראל רשאי להצהיר בכתב שהוא מוותר על אזרחותו.

ויתור על אזרחות
(תיקון מס' 4)
תש"ס-1980

(ב) אזרח ישראלי בגיר המודיע שרצונו לחדול להיות תושב ישראל, רשאי להצהיר בכתב שהוא מוותר על אזרחותו.

(ג) קטין שנולד מחוץ לישראל והוקנתה לו אזרחות ישראלית מכוח לידה, רשאים הוריו להצהיר בכתב שהם מוותרים על אזרחותו, ובלבד שביום מתן ההצהרה ההורים והקטין לא היו תושבי ישראל; לענין סעיף קטן זה, די בהצהרת הורה אחד אם הוא רשאי להחזיק לבדו בקטין ודי בכך שרק אותו הורה והקטין אינם תושבי ישראל.

(ד) קטין שנולד בישראל לפני יום תיקון תש"ס והוקנתה לו אזרחות ישראלית מכוח שבות, וביום לידתו לא היו הוריו אזרחים ישראליים ולא היו רשומים במרשם האוכלוסין, רשאים הוריו להצהיר בכתב שהם מוותרים על אזרחותו, ובלבד שביום מתן ההצהרה ההורים והקטין לא היו תושבי ישראל; לענין סעיף קטן זה די בהצהרת הורה אחד אם הוא רשאי להחזיק לבדו בקטין ודי בכך שרק אותו הורה והקטין אינם תושבי ישראל.

(ה) ויתור על אזרחות לפי סעיף זה טעון הסכמת שר הפנים, ואם הסכים השר לויתור - האזרחות מתבטלת מהיום שקבע השר.

(ו) ביטול אזרחותו הישראלית של בגיר לפי סעיף זה מבטל גם את אזרחותו הישראלית של ילדו הקטין אם נתקיימו שניים אלה:

- (1) ההורה השני ויתר גם הוא על אזרחותו הישראלית לפי סעיף זה או שהוא איננו אזרח ישראלי ואיננו תושב ישראל, או שהוא הסכים בכתב לכך שהויתור יחול אף על הקטין, או שההורה שויתר על אזרחותו רשאי להחזיק לבדו בקטין;
- (2) הקטין איננו תושב ישראל או, אם היה הויתור לפי סעיף קטן (ב), נאמר בהודעה האמורה באותו סעיף קטן שרצון המודיע הוא שאף הקטין יחדל להיות תושב ישראל.
- (ז) על אף האמור בסעיף קטן (ו), רשאי שר הפנים לקבוע, אם ראה סיבה מיוחדת המצדיקה זאת, שלא תבטל אזרחותו הישראלית של קטין לפי הסעיף הקטן האמור.
- (ח) מלאו לקטין שש עשרה שנים, לא תבטל אזרחותו הישראלית לפי סעיף זה אלא אם הודיע הקטין בכתב לשר הפנים שהוא מסכים לביטול.

10א. שר הפנים רשאי, בנסיבות מיוחדות, להסכים להצהרת ויתור של בגיר תושב ישראל על אזרחות ישראלית שהוקנתה לו לפי סעיף 2(ב) או 4(4), ובלבד שהויתור נועד לשמור על אזרחות אחרת שלו; הסכים השר לויתור כאמור, תבוטל האזרחות מהיום שקבע השר ורשאי הוא אף לקבוע שהביטול הוא למפרע.

ויתור לשם שמירה על
אזרחות אחרת
(תיקון מס' 4)
תש"ס-1980

11. (א) שר הפנים רשאי לבטל את אזרחותו הישראלית של אדם אם הוכח להנחת דעתו

ביטול אזרחות
(תיקון מס' 9)
תשס"ח-2008

שהאזרחות נרכשה על יסוד פרטים כוזבים, וטרם חלפו שלוש שנים מיום שנרכשה האזרחות כאמור.

(ב) בית המשפט לעניינים מינהליים (בסעיף זה – בית המשפט), רשאי, לבקשת שר הפנים, לבטל את אזרחותו הישראלית של אדם אם התקיים אחד מאלה:

(1) האזרחות נרכשה על יסוד פרטים כוזבים וחלפו לפחות שלוש שנים מיום שנרכשה כאמור;

(2) אותו אדם עשה מעשה שיש בו משום הפרת אמונים למדינת ישראל, ובלבד שעקב ביטול האזרחות הישראלית לא ייוותר אותו אדם חסר כל אזרחות, ואם ייוותר חסר כל אזרחות כאמור – יינתן לו רישיון לישיבה בישראל, כפי שיורה שר הפנים; לעניין פסקה זו, חזקה על מי שיושב דרך קבע מחוץ לישראל כי לא ייוותר חסר כל אזרחות; בפסקה זו, "הפרת אמונים למדינת ישראל", כל אחד מאלה:

(תיקון מס' 13)
תשע"ז-2017

(א) מעשה טרור כהגדרתו בחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 (בחוק זה – חוק המאבק בטרור), סיוע או שידול למעשה כאמור, או נטילת חלק פעיל בארגון טרור או בארגון טרור מוכרז כהגדרתם בחוק האמור;

(תיקון מס' 13)
תשע"ז-2016
(תיקון מס' 13)
תשע"ז-2017

(ב) מעשה המהווה בגידה לפי סעיפים 97 עד 99 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, או ריגול חמור לפי סעיף 113(ב) לחוק האמור;

(ג) רכישת אזרחות או זכות לישיבת קבע במדינה או בשטח המנויים בתוספת; לעניין זה, חזקה כי מי שיושב דרך קבע במדינה או בשטח המנויים בתוספת, רכש אזרחות או זכות לישיבת קבע במדינה או בשטח כאמור.

(תיקון מס' 13)
תשע"ז-2017

(ג) לא תוגש בקשה לפי סעיף קטן (ב)(2) אלא בהסכמתו בכתב של היועץ המשפטי לממשלה.

(ד) (1) בהליכים המתנהלים לפני בית המשפט לפי סעיף זה יתקיים הדיון בנוכחות האזרח שעניינו נדון, אלא אם כן נמסרה לו הזמנה לדיון בהתאם להוראות שקבע שר המשפטים, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, והוא לא התייצב במועד שנקבע, ובית המשפט סבר שלא יהיה בקיום הדיון שלא בנוכחותו משום עיוות דין;

(תיקון מס' 13)
תשע"ז-2017

(2) על אף האמור בפסקה (1), רשאי בית המשפט, לבקשת שר הפנים, להורות שהדיון יתקיים שלא בנוכחות האזרח שעניינו נדון, אם לא ניתן לאתרו או למסור לו הזמנה כאמור בפסקה (1), ובלבד שבוצע תחליף המצאה לפי הוראות שקבע שר המשפטים, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת;

(3) היה האזרח כאמור בפסקה (2) מחוץ לישראל, רשאי בית המשפט להורות, לבקשתו, על השתתפותו בדיון לפני בית המשפט באמצעות היוועדות חזותית שתקום באחת מנציגויות ישראל בחוץ לארץ שבה ניתן לבצע היוועדות חזותית; לעניין זה, "היוועדות חזותית" – תקשורת בין שני מוקדים המאפשרת העברת תמונה וקול בזמן אמת;

(4) הורה בית המשפט לפי פסקה (2), כי הדיון בבקשה יתקיים שלא בנוכחות האזרח שעניינו נדון, ימנה עורך דין לפי חוק הסיוע המשפטי, התשל"ב-1972, לשם ייצוג האינטרסים והזכויות של האזרח בהליך, אלא אם כן סבר בית המשפט שלא יהיה באי-מינוי עורך דין כאמור משום עיוות דין; אין בהוראות פסקה זו כדי לגרוע מזכותו של האזרח שעניינו נדון למנות עורך דין שייצג אותו בדיון בבקשה;

(5) לעניין חוק זה יראו דיון שבו השתתף אדם באמצעות היוועדות חזותית כהגדרתה בפסקה (3) כדיון שנערך בנוכחותו.

(17) (1) הוגשה בקשה לפי סעיף קטן (ב)(2), לבטל את אזרחותו של אדם היושב דרך קבע מחוץ לישראל, רשאי בית המשפט להורות, לבקשת שר הפנים, כי לא יותר לאותו אדם להיכנס לישראל, אם השתכנע כי יש בכניסתו לישראל סכנה ממשית לביטחון המדינה או לשלום הציבור ואין דרך אחרת למנוע את הסכנה; ואולם לא יורה בית המשפט כאמור אם סבר כי שיקולי עשיית צדק גוברים על הסכנה הנשקפת מכניסתו של האדם לישראל; הורה בית המשפט כאמור יקיים את הדיון שלא בנוכחות האזרח, ואולם אין בכך כדי לגרוע מזכותו של האדם שעניינו נדון למנות עורך דין

(תיקון מס' 13)
תשע"ז-2017

שייצג אותו בדיון בבקשה ;

(2) הוראה לפי פסקה (1) תהיה תקופה שלא תעלה על שלושה חודשים או עד למתן הכרעה בבקשה לביטול האזרחות, לפי המוקדם, ואולם רשאי בית המשפט, לבקשת שר הפנים ובהתקיים התנאים האמורים באותה פסקה, להאריך את התקופה האמורה לתקופה אחת או יותר, שלא יעלו במצטבר על שלושה חודשים.

(2ד) הודיע שר הפנים לבית המשפט כי הוא שוקל להגיש בקשה לפי סעיף קטן (ב)(2) לביטול אזרחותו של אדם היושב דרך קבע מחוץ לישראל, ויש בכניסתו לישראל סכנה ממשית לביטחון המדינה או לשלום הציבור, רשאי בית המשפט, לבקשת שר הפנים, להורות כי לא יותר לאותו אדם להיכנס לישראל עד להגשת הבקשה לביטול האזרחות, אם אין דרך אחרת למנוע את הסכנה, ובלבד שהבקשה לביטול האזרחות תוגש בתוך 15 ימים מיום מסירת הודעת שר הפנים כאמור ; בית המשפט רשאי, לבקשת שר הפנים, להאריך את המועד האמור.

(תיקון מס' 13)
תשע"ז-2017

(3ד) (1) ביטל בית המשפט את אזרחותו של אדם שלא בנוכחותו ושלא בנוכחות עורך דין שהאדם מינה לייצג אותו, כאמור בסעיפים קטנים (ד)(1) או (2) או (1ד), רשאי האזרח שאזרחותו בוטלה (להלן – המבקש) לבקש את ביטול החלטת בית המשפט בתוך 45 ימים מיום שנודע לו עליה (להלן – בקשה לביטול) ;

(תיקון מס' 13)
תשע"ז-2017

(2) בית המשפט רשאי לדחות על הסף בקשה לביטול, על פי הבקשה בלבד או לאחר שקיבל תגובה משר הפנים, אם ראה כי בנסיבות העניין היה שיהוי בהגשתה ;

(3) הדיון בבקשה לביטול שלא נדחתה על הסף, יתקיים במעמד הצדדים, ואולם יחולו לעניין זה הוראות סעיף קטן (1ד).

(תיקון מס' 13)
תשע"ז-2017

(ה) בהליכים לפי סעיף זה רשאי בית המשפט, מטעמים שיירשמו, לסטות מדיני הראיות, ולקבל ראיות שלא בנוכחות האזרח שעניינו נדון או בא כוחו או בלי לגלותן להם, אם לאחר שעיין בראיה או שמע טענות שוכנע כי גילוי הראיה עלול לפגוע בביטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה או בעניין ציבורי חשוב וכי אי-גילוייה עדיף על פני גילוייה לשם עשיית צדק (בסעיף זה – ראיות חסויות) ; בית המשפט רשאי, בטרם יקבל החלטה לפי סעיף זה, לעיין בראיה או לשמוע הסברים שלא בנוכחות האזרח ובא כוחו ; החליט בית המשפט לקבל ראיות חסויות, יורה על העברת תמצית של הראיות החסויות, ככל שניתן לעשות כן בלי לפגוע בביטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה או בעניין ציבורי חשוב, לאזרח או לבא כוחו ; דיון לפי סעיף קטן זה יתקיים בדלתיים סגורות, אלא אם כן קבע בית המשפט הוראה אחרת לעניין זה.

(ו) החליט בית המשפט לבטל את אזרחותו הישראלית של אדם, תבוטל האזרחות מהיום שלא ניתן עוד לערער על פסק הדין או ממועד מאוחר יותר שקבע בית המשפט.

(11) על אף האמור בכל דין, בית המשפט הדין בביטול אזרחותו של אדם יהיה מוסמך לדון בהוראת שר הפנים לעניין אותו אדם שניתנה לפי סעיף קטן (ב)(2) או סעיף 11א(א).

(תיקון מס' 13)
תשע"ז-2017

(ז) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות סדרי דין לעניין הליכים לפי סעיף זה.

(ח) שר הפנים ימנה ועדה, בראשות שופט בדימוס או מי שכשיר להתמנות לשופט בית משפט שלום, אשר תיעץ לו לעניין החלטות והגשת בקשות לפי סעיף זה.

(ט) השר, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי לשנות את התוספת.

11א. (א) הורשע אדם בעבירה וקבע בית המשפט כי העבירה היא מעשה טרור כהגדרתו בחוק המאבק בטרור, או הורשע בעבירה לפי סעיפים 97 עד 99, 101, 112 או 113(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, רשאי בית המשפט, לבקשת שר הפנים, לבטל את אזרחותו הישראלית, נוסף על כל עונש אחר, ובלבד שעקב ביטול האזרחות הישראלית לא ייוותר אותו אדם חסר כל אזרחות, ואם ייוותר חסר כל אזרחות כאמור – יינתן לו רישיון לישיבה בישראל, כפי שיוורה בית המשפט ; לעניין סעיף זה, חזקה על מי שיושב דרך קבע מחוץ לישראל כי לא ייוותר חסר כל אזרחות.

סמכות בית משפט
שהרשיע אדם לבטל
אזרחות
(תיקון מס' 10)
תשע"א-2011
(תיקון מס' 12)
תשע"ו-2016

(ב) על בקשה לביטול אזרחות כאמור בסעיף זה ועל ביטולה יחולו הוראות סעיף 11(ג) ו- (ו), בשינויים המחוייבים.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לפגוע בסמכות שר הפנים לפי סעיף 11א(א).

12. איבוד האזרחות הישראלית אינו פוטר מאחריות שנובעת מאזרחות ישראלית ונוצרה לפני שאבדה האזרחות.

קיום-אחריות

פרק שלישי: הוראות נוספות

13. בחוק זה – פירושים
- "בגיר" פירושו - אדם בגיל שמונה עשרה ומעלה או אדם נשוי אף אם לא מלאו לו שמונה עשרה שנה; (תיקון מס' 4) תש"ס-1980
- "קטין" פירושו - אדם בגיל שלמטה משמונה עשרה והוא אינו נשוי; (תיקון מס' 4) תש"ס-1980
- בחוק זה, למעט לענין סעיף 4 - "ילד" כולל ילד שאומץ, ו"הורים" כוללים מאמצים של ילד מאומץ; (תיקון מס' 6) תשנ"ו-1996
- "אזרחות חוץ" כוללת נתינות חוץ, ו"אזרח חוץ" כולל נתין חוץ, אך אינו כולל נתין ארצישראלי.
14. (א) פרט לענין התאזרחות, אין רכישת אזרחות ישראלית תלויה בויתור על אזרחות קודמת.
- (ב) אזרח ישראלי שהוא גם אזרח חוץ, רואים אותו, לענין חוקי ישראל, כאזרח ישראלי.
- (ג) תושב ישראל הגר בחוץ לארץ, רואים אותו, לענין חוק זה, כתושב ישראל כל עוד לא השתקע בחוץ לארץ.
15. (א) אזרח ישראלי רשאי לקבל משר הפנים תעודה המעידה על היותו אזרח ישראלי.
- (ב) אזרחותו הישראלית של אדם תצויין בתעודת הזהות שלו זולת אם ביקש שלא לציין זאת.
- 15א. החלטה לפי חוק זה של רשות המנויה בתוספת לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, בעניינים המנויים באותה תוספת, ניתנה לערר לפי הוראות פרק רביעי 1 לחוק האמור.
16. מי שמסר ביודעין פרטים כוזבים בענין הנוגע לרכישתה או לאיבודה של האזרחות הישראלית, שלו או של אחר, דינו - מאסר עד ששה חדשים או קנס עד חמש לירות או שני העונשים כאחד.
17. (א) שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות תשלום אגרות והפטור מתשלומן.
- (ב) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בנוגע לדיון בבית המשפט המחוזי לפי חוק זה, לרבות הערעור על החלטות בית המשפט.
18. (א) דברי המלך על הנתינות הפלשתינאית (א"י), 1925-1942, בטלים מיום הקמת המדינה.
- (ב) כל הוראת חוק שבה מדובר בנתינות ארצישראלית או בנתינים ארצישראליים תיקרא מעתה כאילו מדובר בה באזרחות ישראלית או באזרחים ישראליים.
- (ג) כל דבר שנעשה בתקופה שבין הקמת המדינה ובין יום תחילת תקפו של חוק זה, רואים אותו כשריר וקיים, אם היה שריר וקיים אילו היה חוק זה בתקפו בזמן שהדבר נעשה.
19. (א) חוק זה ייכנס לתקפו ביום כ"א בתמוז תשי"ב (14 ביולי 1952).
- (ב) שר הפנים רשאי להתקין, עוד לפני אותו יום, תקנות בדבר מתן הצהרות לפי סעיף 2(ג).

אזרחות כפולה ומקום מגורים כפול

תעודה ורישום (תיקון מס' 4) תש"ס-1980

ערר לבית הדין לעררים (תיקון מס' 11) תשע"א-2011 עבירות

ביצוע ותקנות

ביטול תיאום חוקים ואישור תוקף

(תיקון מס' 9) תשס"ח-2008

תוספת

(סעיף 11)

איראן, אפגניסטן, לבנון, לוב, סודאן, סוריה, עיראק, פקיסטן, תימן, שטח רצועת עזה.

משה שפירא

משה שרת

שר הפנים

מ"מ ראש הממשלה

יוסף שפרינצק
יושב ראש הכנסת
מ"מ נשיא המדינה

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)